

Wanneer maak je een ROP, op welke naam en waarom is het ROP belangrijk?

Hier lees je:

- In welke situaties schrijf je een ROP
- Op wie geef je de beschikking/indicatie Jeugdhulp af
- Waarom is een ROP belangrijk

Een goed begin is het halve en leukere werk!

Het schrijven van een ROP is een competentie waarvoor vele vaardigheden nodig zijn en vele professionals vinden dit (blijvend) lastig. Meestal wordt het ook niet gezien als het leukste onderdeel van het werk. Vraag daarom waar nodig ondersteuning aan je collega's.

Het opstellen van een ROP kost tijd en is een essentieel onderdeel van ons werk. Plan daarom voldoende tijd in je agenda. Houd hierbij rekening met de omstandigheden waarin het je het beste lukt om hieraan te werken. Bijvoorbeeld in de ochtend, thuis of juist op kantoor. Of plan samen met collega's een ROP-dag en zorg voor iets leuks of lekkers tussendoor! Werk daarnaast efficiënt door tijdens het onderzoeksproces zoveel mogelijk direct in het ROP te noteren, eventueel in steekwoorden. Dit voorkomt dubbel werk.

Wanneer je ervaart dat je onvoldoende tijd hebt om plannen te schrijven, dan betekent dat mogelijk dat je caseload te groot is. Bespreek met je praktijkbegeleider en/of teamleider wat mogelijke oorzaken en oplossingen zijn.

Wanneer schrijf je een ROP

Het ROP wordt in ieder geval gebruikt bij nieuwe aanvragen, uitbreidingen en verlengingen (horizontale stapeling) van Specialistische Jeugdhulp. Daarnaast kan het ROP ook gebruikt worden wanneer geen Specialistische Jeugdhulp nodig is maar wel ondersteuning wordt ingezet, bijvoorbeeld door het gebiedsteam zelf of vanuit voorliggende – of algemene voorzieningen (sociale basis). Binnen Friesland kan het variëren hoe het lokale beleid er hierover uitziet. Vraag na wat de afspraken hierover zijn binnen jouw gemeente wanneer je deze niet kent.

Er wordt in ieder geval gewerkt met het ROP wanneer:

- Er een (nieuwe) hulpvraag is binnen de opvoedsituatie van een jeugdige die betrekking heeft op het gezond en veilig opgroeien van de jeugdige en
- er mogelijk (meer of andere) inzet van Specialistische Jeugdhulp nodig is en/of
- ondersteuning nodig is vanuit het gebiedsteam in termen van casusregie en/of zelf hulpverlening.

Horizontale stapeling = nieuw ROP

- Het verschilt per gemeente of een ondertekend OP als een aanvraag voor een jeugdhulpvoorziening dient of dat gebruik gemaakt wordt van een los aanvraagformulier. Het is daarom belangrijk om eerst intern na te vragen wat het lokale beleid is.
- In sommige casussen is een *toewijzing van een ondersteuningsprofiel* ontoereikend om de resultaten die gesteld zijn te behalen. Er kan dan een nieuw (aansluitend) ondersteuningsprofiel worden ingezet. Dat betekent dat er een nieuwe beschikking nodig is. Als onderbouwing van de beschikking is een onderzoek nodig. Daarom is in geval van een horizontale stapeling een nieuw ROP nodig.
- Aangezien er een periode hulp is geweest is het vorige ROP niet meer actueel. Uiteraard kan het zijn dat bepaalde informatie nog actueel is of statisch is. Deze kun je overnemen of je kunt verwijzen naar het voorgaande ROP.
- Beschrijf bij *reden van aanmelding* bij 'route' dat naar aanleiding van een evaluatie van een hulpverleningstraject een nieuw ondersteuningsplan nodig is.

We zijn momenteel aan het onderzoeken of we voor deze situaties een verkort ROP kunnen maken.

Ophoging/verlaging tijdens traject

- Het verschilt per gemeente hoe er wordt beschikt. Bijvoorbeeld op productsoort of op intensiteit. Wordt op productsoort beschikt dan hoef je bij intensiteitswijzigingen geen nieuw besluit te nemen (en dus geen nieuwe aanvraag en geen nieuw OP). Als je op intensiteit beschikt dan moet je een nieuw besluit nemen (dus nieuwe aanvraag en eventueel dus ook een nieuw OP). Het is daarom belangrijk om eerst intern na te vragen wat het lokale beleid is.
- Het wijzigen van een toewijzing kan alleen tijdens de minimale looptijd van een traject. Deze periode is afhankelijk van welk profiel is ingezet. In het praktijkboek Inkoop 2024 zijn deze minimale doorlooptijden beschreven.
- Wanneer er niets verandert in de resultaten, maar er wel meer of minder inzet nodig is door een zorgaanbieder, dan is er geen nieuw ROP nodig. Een notitie met daarin de reden(en) voor wijziging intensiteit is voldoende.
- Wanneer een ophoging van een indicatie nodig is in verband met een (aanzienlijke) wijziging van de situatie, dan dient een herzien/nieuw ROP gemaakt te worden.
- Beschrijf bij de 'reden van aanmelding' kort wat er veranderd is in de situatie ten aanzien van het vorige ROP waardoor meer en/of andere inzet van hulp nodig is.
- Beschrijf welk eerder ROP eventueel ook nog (deels) actueel is. Verwijs waar mogelijk naar het vorige nog actuele ROP. Voeg de nieuwe resultaten toe onder het daarvoor bestemde kopje.

We zijn momenteel aan het onderzoeken of we voor deze situaties een verkort ROP kunnen maken.

Op wie geef je de beschikking/indicatie Jeugdhulp af?

Op basis van het ROP wordt een beschikking gemaakt. Bij een positief besluit wordt een indicatie voor een voorziening vanuit de Jeugdwet afgegeven. Een beschikking wordt op één persoon afgegeven maar verzonden aan alle belanghebbenden. In Figuur 1 zie je wie belanghebbenden zijn in bepaalde situaties.

Figuur 1. Overzicht van belanghebbenden die een beschikking ontvangen

Meerdere jeugdigen in één gezin

- Voor iedere jeugdige waar individuele problemen spelen en jeugdhulp in wordt gezet, wordt een apart ROP geschreven.

Opvoedproblematiek ouders

- Het is daarnaast ook mogelijk dat een ouder een opvoedingsvraag heeft en er gespecialiseerde jeugdhulp nodig is gericht op de ouder(s). In dat geval kun je een beschikking afgeven op naam van de ouder(s). Wanneer de zorg zich niet richt op de jeugdige, is de jeugdige geen belanghebbende. Deze ontvangt dan ook geen beschikking. Ook een andere gezaghebbende ouder (in geval van scheiding) is geen belanghebbende als de zorg zich richt op de andere ouder en niet op het kind. Deze andere gezaghebbende ouder ontvangt dan ook geen beschikking. In deze situatie is het goed om een jeugdhulpdossier aan te maken op naam van de ouder met de hulpvraag en ook het berichtenverkeer op naam van de ouder te laten verlopen. Als dit systeemtechnisch (nog) niet mogelijk is dan kun je hiervan afwijken door toch op naam van een jeugdige te beschikken (bijvoorbeeld op naam van het dan jongste kind). Vraag na wat de afspraken hierover precies zijn bij jouw gemeente wat betreft het ROP (hoe wordt/worden de jeugdige(n) hierin meegenomen) en dossiers (voor wie worden dossier aangemaakt?).

Waarom is een ROP belangrijk

Aanleidingen en doelen

Het initiatief om een regionaal ondersteuningsplan te ontwikkelen is in 2019 genomen met het actieprogramma 'Foar Fryske Bern':

"We willen voorkomen dat kinderen en gezinnen telkens opnieuw hun verhaal moeten vertellen. Dat het voor professionals onduidelijk is wie het gezin helpt, hoe en waarom. Dat zorgaanbieders door alle verschillende plannen het overzicht kwijt zijn daarom zélf ook maar een plan maken. Voor de gemeenten zijn er 2 belangrijke doelen die voortkomen vanuit de transformatie van de jeugdzorg. Dit zijn: meer regie voor het gezin over de hulp en meer uitgaan van de eigen kracht van het gezin."

Een volledig en duidelijk ROP heeft vele voordelen. We beschrijven er hier een aantal vanuit verschillende perspectieven. Hierbij doen we soms aannames over de mogelijke gevolgen van een 'goed ROP'.

Wat merken jeugdigen en gezinnen (mogelijk) van een goed ROP?

- Zij voelen zich gehoord, gezien en serieus genomen door de betrokken professionals.
- Zij hebben het gevoel dat zij regie hebben gehad in het tot stand komen van het plan.
- Zij hebben inzicht in de belangrijkste factoren die een rol spelen in hun huidige gezinssituatie.
- Zij begrijpen welke hulp en ondersteuning daarom (volgens professionals) passend is bij hun situatie.
- Zij weten aan welke positieve veranderingen (resultaten) er gewerkt wordt en door wie zij hierin ondersteund worden.
- Zij weten wie er allemaal betrokken zijn bij hen, vanuit welke rol, en wat zij doen of kunnen doen.
- Zij weten hoe het vervolg, na het tot stand komen van het plan, eruitziet.
- Zij merken dat professionals die betrokken zijn of betrokken raken op de hoogte zijn van de belangrijkste informatie waardoor ze hun verhaal niet steeds opnieuw hoeven te doen.
- Ze zijn hoopvol omdat er een plan in werking wordt gesteld dat een positieve verandering in het vooruitzicht geeft.
- In de toekomst: wanneer jeugdigen ouder worden en hun dossier opvragen dan kunnen zij begrijpen wat er waarom gebeurd en besloten is. Dit kan helpen in het beter begrijpen en daardoor verwerken van moeilijke gebeurtenissen.

Wat merk je als jeugd- en gezinsprofessional van een goed ROP?

- De samenwerking met zowel jeugdige, gezin als andere professionals verloopt vlot: iedereen weet wat het plan is en welke rol hij/zij/die daarin heeft.
- Je ervaart grip op het proces waardoor je je coördinerende en monitorende taken (regievoeren) goed uit kunt voeren.
- Overleg met collega's over de casus verloopt efficiënt omdat zij zich goed hebben kunnen voorbereiden op het overleg door het lezen van het ROP.
- Je ervaart rust in je caseload omdat er in alle casuïstiek een gedegen plan is waarbij ieder weet welke rol hij/zij/die daarin heeft.
- Wanneer je bij afwezigheid wordt vervangen door een collega, merk je dat dit in lijn met het plan en proces wordt gedaan.
- Wanneer een klacht of bezwaarprocedure wordt gestart, biedt het ROP stevige houvast in de gesprekken en processen die hieruit kunnen volgen.